



Adnan BEKER
Ankara Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim. **09/07/2024**


Adnan BEKER
Ankara Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Tarih: 12-7-2024	Esas No: 2/2277

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIĞI
09 Temmuz 2024
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
09 Temmuz 2024
No: 1456267

GENEL GEREKÇE

Yükseköğretimdeki azami sürelerin belirlenmesi, öğrencilerin eğitim süreçlerini planlamaları ve tamamlamaları açısından önemli bir role sahiptir. Ancak, farklı fakülteler arasındaki eşitsizlikler, özellikle tıp fakültelerinde öğrenim gören öğrencileri olumsuz etkilemektedir. Tıp eğitimi, uzun ve yoğun bir süreç gerektirirken, mevcut düzenlemeler öğrencilere yeterli esnekliği sağlamamaktadır.

Tıp fakültelerinin eğitim sistemi, ders yoğunluğu, sınıf geçme esasları ve staj uygulamaları gibi faktörler göz önüne alındığında, diğer fakültele göre daha karmaşık ve zorlu bir sürece sahip olduğu açıktır. Ancak mevcut düzenlemelerde, altı yıllık eğitim veren fakültele iki ve dört yıl eğitim veren fakülteler oranında ek süre ve haklar tanınmamış, bu da tıp öğrencilerinin eğitimlerini tamamlamalarını zorlaştırmıştır.

Beyin göçü yaparak ülkemizi terk eden doktorlar, sağlık sistemini olumsuz yönde etkileyerek sağlık hizmetlerinin kalitesini düşürmekte ve sağlık hizmetlerinde ciddi bir açık oluşturmaktadır. Her anlamda desteklenmesi gereken tıp eğitimi, bir ülkenin sağlık sektörünün temelini oluşturmakta ve nitelikli tıp personeli, toplumun sağlık ihtiyaçlarını karşılamada kritik bir rol oynamaktadır.

Yapılan kanun değişikliğiyle, tıp fakülteleri de diğer fakültelerle aynı ölçüde değerlendirilerek azami süreler ve ek haklar konusunda eşitlenmiştir. Bu değişiklikle, tıp fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin de eğitimlerini daha esnek bir şekilde tamamlamaları ve mezuniyet süreçlerinde daha fazla desteklenmeleri amaçlanmaktadır.

Özellikle, kanun metnindeki "ders geçme" ibaresinin, tıp fakültelerinin eğitim sistemiyle uyumlu hale getirilmesi için "kurul ve staj" gibi özel ibarelerle değiştirilmesi önemlidir. Bu sayede, tıp öğrencilerinin eğitim sürecinde karşılaştıkları özel koşullar dikkate alınarak adaletli bir düzenleme sağlanmış olacaktır. Bu çerçevede yapılan değişiklikler ile kanun metni, tıp eğitiminin gereksinimlerine uygun hale getirilmiştir.

Sonuç olarak, işbu kanun teklifiyle tıp fakülteleri de dahil olmak üzere tüm yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin eğitim süreçlerinin daha adil ve destekleyici hale getirilmesi amaçlanmaktadır. Bu değişiklikler, öğrencilerin potansiyellerini tam olarak ortaya çıkarabilmeleri ve daha rahat bir şekilde mezun olarak başarıya ulaşabilmeleri için önemli bir adım teşkil etmektedir.

YÜKSEKÖĞRETİM KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 44 üncü maddesinin (c) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c. Öğrenciler, bir yıl süreli yabancı dil hazırlık sınıfı hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin veya ders kurulunun verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın öğrenim süresi iki yıl olan önlisans programlarını azami dört yıl, öğrenim süresi dört yıl olan lisans programlarını azami sekiz yıl, öğrenim süresi beş yıl olan lisans programlarını azami on yıl, öğrenim süresi altı yıl olan lisans programlarını azami on iki yıl içinde tamamlamak zorundadırlar. Hazırlık eğitim süresi azami iki yıldır. Azami süreler içinde katkı payı veya öğrenim ücretinin ödenmemesi ile kayıt yenilenmemesi nedeniyle öğrencilerin ilişkileri kesilmez. Ancak üniversite yetkili kurullarının kararı ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile dört yıl üst üste katkı payı veya öğrenim ücretinin ödenmemesi ile kayıt yenilenmemesi nedeniyle öğrencilerin ilişkileri kesilebilir. Yatay geçiş ve çift ana dal eğitiminin usul ve esasları ile azami öğrenim süreleri, lisansüstü eğitim usul ve esasları ile öğrenim süreleri Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Öğretim dili tamamen Türkçe olan programlarda mesleki yabancı dil dersleri dışında zorunlu yabancı dil hazırlık sınıfı açılmaz; ancak üniversite yetkili kurullarının kararı ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile isteğe bağlı olarak yabancı dil hazırlık sınıfı eğitimi verilebilir; bu hazırlık sınıfında başarılı olamayan öğrencilerin ilişkileri kesilmez ve eğitimlerine devam ederler. Öğretim dili tamamen veya kısmen yabancı dil olan programların hazırlık sınıfını iki yıl içinde başarı ile tamamlayamayan öğrencilerin programdan ilişkisi kesilir. Öğretim dili tamamen veya kısmen yabancı dil olan programların hazırlık sınıfından ilişkisi kesilen öğrenciler kendi yükseköğretim kurumlarında öğretim dili Türkçe olan eşdeğer bir programa kayıt yaptırabilirler. Ayrıca bu öğrenciler, kayıtlı olduğu yükseköğretim kurumunda eşdeğer program bulunmaması hâlinde talep etmeleri durumunda Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı tarafından bir defaya mahsus olmak üzere kayıt yaptırdığı yıl itibarıyla, öğrencinin üniversiteye giriş puanının, yerleştirileceği programa kayıt yaptırmak için aranan taban puanından düşük olmaması şartıyla öğretim dili Türkçe olan programlardan birine merkezî olarak yerleştirilebilirler.

Ancak bu süreler sonunda kayıtlı olduğu öğretim kurumundan mezun olabilmek için son sınıf öğrencilerine, başarısız oldukları bütün dersler veya ders kurulu ve staj dönemi için iki ek sınav hakkı verilir. Bu sınavlar sonunda başarısız ders veya ders kurulu ve staj dönemi sayısını beşe indirenlere bu beş ders veya ders kurulu ve staj dönemi için üç yarıyıl, ek sınavları almadan beş ders veya ders kurulu ve staj dönemine kadar başarısız olan öğrencilere dört yarıyıl (sınıf geçme esasına göre öğretim yapılan kurumlarda iki öğretim yılı); bir ders veya ders kurulu ve staj döneminden başarısız olanlara ise öğrencilik hakkından yararlanmaksızın sınırsız, başarısız oldukları dersin veya ders kurulu ve staj döneminin sınavlarına girme hakkı tanınır. İzledikleri programdan mezun olmak için gerekli bütün derslerden veya ders kurulu ve staj döneminden geçer not aldıkları hâlde yönetmeliklerinde başarılı sayılabilmeleri için öngörülen not ortalamalarını sağlayamamaları sebebiyle ilişkileri kesilme durumuna gelen son dönem (sınıf geçme esasına göre öğretim yapılan kurumlarda son sınıf) öğrencilerine not ortalamalarını yükseltmek üzere diledikleri derslerden veya ders kurulu ve staj döneminden sınırsız sınav hakkı tanınır. Bunlardan uygulamalı, uygulaması olan ve daha önce alınmamış dersler dışındaki derslere veya ders kurulu ve staj dönemine devam şartı aranmaz. Açılacak sınavlara, üst üste veya aralıklı olarak toplam üç eğitim-öğretim yılı hiç girmeyen öğrenci, sınırsız sınav hakkından vazgeçmiş sayılır ve bu haktan yararlanamaz. Sınırsız hak kullanma durumunda olan öğrenciler sınava girdiği ders veya ders kurulu ve staj dönemi başına öğrenci katkı payını/öğrenim ücretini ödemeye devam ederler. Ancak bu öğrenciler, sınav hakkı dışındaki

diğer öğrencilik haklarından yararlanamazlar. Açık öğretim öğrencileri, katkı payı veya öğrenim ücretini ödemeleri ve her dönem başında kayıtlarını yenilemeleri koşuluyla bu sürelerle kısıtlı değildir. Açık öğretim sisteminde üst üste dört dönem bu koşulları yerine getirmeyen öğrencinin ilgili programdan ilişiği kesilir.

Derslere veya ders kurulu ve staj dönemine devam yükümlülüklerini yerine getirdikleri hâlde, yıl içi ve yıl sonu sınav yükümlülüklerini bu maddede belirtilen hükümlere uygun olarak yerine getiremedikleri için öğretim kurumları ile ilişiği kesilen hazırlık sınıfı ve birinci sınıfta en fazla bir dersten, ara sınıflarda ise en fazla üç dersten veya ders kurulu ve staj dönemlerinden başarısız olan öğrencilere üç yıl içinde kullanacakları üç sınav hakkı, not ortalamasını tutturamadıkları için hazırlık sınıfı dâhil ara sınıflarda da sene kaybeden öğrencilere diledikleri üç dersten veya ders kurulu ve staj döneminden bir sınav hakkı verilir. Sınav hakkı verilenler, yıl içi veya yıl sonu sınavı olduğuna bakılmaksızın başvurmaları hâlinde üniversite veya yüksek teknoloji enstitülerinin her eğitim-öğretim yılı başında açacakları sınavlara alınırlar. Sınavların sonunda sorumlu oldukları tüm dersleri veya ders kurulu ve staj dönemini başaranların kayıtları yeniden yapılır ve öğrenimlerine kaldıkları yerden devam ederler. Bu durumda olan öğrencilerin sınavlara girdikleri süre, öğrenim süresinden sayılmaz. Bu sınavlara katılan öğrenciler öğrencilik haklarından hiçbir şekilde yararlanamazlar.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.